

Afsluiting van de Dag van Alternatieven

Margies Kaag, verslag

Paneldiscussie

Panel voorgezeten door Annette Rauh, en verder bestaande uit Willem Hoogendijk van Stichting Aarde, Weia Reinboud van uitgeverij Atalanta, Kees Hudig van Vóór de Verandering en Stichting XminY, Carolijn Terwindt van Vóór de Verandering en student Conflictstudies.

Vragen voor de discussie:

1. Impressies van de Dag;
2. Hoe verder met de ontwikkeling van alternatieven?

Ad 1. Impressies van de Dag

Willem Hoogendijk had drie workshops meegemaakt en meende dat mensen erg geïnteresseerd waren. Meninge liepen uiteen van aanbeveling voor een ander geldsysteem tot toepassen van meer liefde. Het zou goed zijn als we onszelf trainten de neuzen meer in een richting te doen wijzen.

Weia Reinboud had twee workshops meegemaakt en vond de deelnemers van zeer verschillende pluimage. De verschillen lijken opzienbarender dan de overeenkomsten. Toch zijn er raakvlakken en overlappingsen en daar moeten we op concentreren.

Kees Hudig neemt de gelegenheid te baat donateurs te werven voor XminY. Hij heeft een workshop voorgezeten en georganiseerd 'Multinationals en gedragscodes' en dat was ingewikkeld vanwege de grootte van de groep en de verschillende achtergronden.

Carolijn Terwindt heeft twee workshops meegemaakt, beide betreffende conflicten/oorlogen en heeft er een manier geleerd hoe met conflicten om te gaan. Haar viel de grote gaping op tussen realisten en idealisten. Hoe krijgen de realisten een ideaalbeeld en de idealisten concrete manieren? Annette Rauh vat samen dat het interessant is dat mensen met zo verschillende achtergronden aan de Dag deelnemen. Dat maakt het wel moeilijker samen verder te gaan.

Ad 2. Hoe verder met de ontwikkeling van alternatieven?

Weia Reinboud gaat verder op de overlappingsen waarop we moeten concentreren en 'houdt het klein' waarschuwt ze. De liberale (kapitalistische) houding kenmerkt zich door besef van vrijheid en hang naar hebzucht. De vrijheid moet blijven, de hebzucht is onbeschaafd en dat laatste moet je laten zien. Dat functioneert als speld in een stoel waarop de liberaal gaat zitten.

Willem Hoogendijk meent dat de huidige verslechtering nodig is om wakker te worden, maar 'je krijgt mensen pas in beweging als ze zien dat het ook anders kan'.

Kees Hudig toont een *sense of urgency* vanwege sociale desintegratie en de toestand van het milieu. "Niet zeuren, maar organiseren."

Carolijn Terwindt heeft zojuist van de workshop met NEAG de coöperatieve benadering geleerd vanuit begrijpen van 'je tegenstanders'. Maar ter plekke wordt vanuit NEAG gewaarschuwd dat dat niet geldt als de machtsverschillen te groot zijn. Dan niet onderhandelen, maar bestrijden.

De discussie vertrekt vanuit de situatie waarin we ons ook vorig jaar op de Dag van Alternatieven bevonden: 'konden we maar met elkaar praten!' Er komt een voorstel voor een hotel met vergaderruimte en werkruimte.

Er blijft discussie over 'hoe ook je tegenstanders betrekken?' Dus met 'weg met de rijken', maar hoe krijg je ze mee? Hoe overbrug je verschillen?

Als je samenwerking wil hebben, moet het ergens concreet over gaan. Hoe concreet willen we zijn? Een voorbeeld uit Vlaanderen over de Tobin Tax die nu aangenomen is door het Vlaarns Parlement.

Concreet zijn wordt ook onderstreept door de Vrouwenalliantie. Voorbeelden van zorgboerderijen, zelf energievoorziening ter hand nemen als antwoord op liberalisering, budget veroveren voor zonne-energie, e.d..

Concretisering blijkt ook uit de film van deze Dag, die bestaande voorbeelden laat zien van anders met elkaar produceren.

Anderen wijzen op het belang van verder filosoferen voordat je stappen onderneemt.

Annette Rauh vat de discussie samen: blijkbaar moet het allebei, zowel voortgaan met filosoferen als concrete stappen ondernemen.

Een slotwoordje van Lou Keune.

De noodzaak van veranderen wordt evident, onvrede met huidige stand van zaken is aan het groeien. De ernst van de situatie moet niet onderschat worden. Een voorbeeld: we moeten vanwege de ecologische voetafdruk in Nederland al voor de helft terug met onze consumptie. Er is een enorme contrabeweging te verwachten.

Andere eigendomsverhoudingen zijn daarbij noodzakelijk en dat geeft ook ernstige conflicten.

Lou noemt enkele plannen van Vóór de Verandering:

We moeten als beweging solidaire economie samenwerken met grote NGO's, politieke partijen en vakbonden. Er is daar een begin meegemaakt in het 'Na Cancun-beraad', dat vervolgd gaat worden. We zullen tijdens het Nederlands Sociaal Forum in november praten over de denk- en rekenwijze van het Centraal Plan Bureau.

Er komt een discussie over 'bestaanszekerheid wereldwijd'.

Er zal een vervolg zijn van de Cyclus van Workshops over solidaire economie van begin dit jaar.

Voor concrete voorbeelden van solidaire economie wijst hij naar de website van OMSLAG; ook om er zelf aan mee te werken.

Lou vraagt de deelnemers aan deze Dag de evaluatieformulieren in te vullen.

Er wordt afgesloten met een borrel in de kantine.